

amb
les
persones

memòria 2019 / Consorci d'Acció Social de la Garrotxa
Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social
[Atenció a la Comunitat]

© edició
Consorti d'Acció Social de la Garrotxa
Plaça del Palau, 8 · 17800 Olot (La Garrotxa)
Tel. 972 266 644 · casg@casg.cat · www.casg.cat

correcció
Consorti per a la Normalització Lingüística

© disseny i maquetació
demaneragrafica

impressió
Gràfiques Garrotxa - Olot

Olot [La Garrotxa], abril de 2020

ÍNDEX

1. Fem memòria	5
2. Qui i com som	7
L'equip	7
A què ens dediquem?	7
Amb qui treballem?	8
Com ens organitzem?	8
3. Pressupost	11
4. Elements de l'entorn	13
5. L'acció	15
Acollida i acompanyament a persones immigrades	15
Atenció a la diversitat	18
Programa d'intervenció comunitària als barris i municipis	23
Veïnatge i convivència	26
Participació ciutadana	29
Servei Integral de Suport a l'Associacionisme (SISA)	30
Espais socioeducatius de lleure: Garbuix i Larai	33
6. Aspectes clau del 2019	37
7. Grans reptes del 2020	39

FEM MEMÒRIA

El 2019 és un any especial i diferent per a nosaltres. Fa 7 anys ens vam marcar un repte i una il·lusió, un model de ciutat que vam plasmar en un pla: el Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019.

Hi vam bolcar conceptes, vam discutir-ho molt, van ajudar-nos expertes de diferents àmbits i vam recollir-ho tot en un document. Cada any hem intentat anar aterrant aquelles il·lusions, línies, reptes i objectius que ens vam marcar, sovint amb molts encerts però també amb errors i fracassos.

El 2019 ha sigut l'últim any d'aquest Pla i aquesta memòria n'és el resum. Hi hem recollit els principals resultats i aprenentatges per tal que ens ajudin a marcar les línies del que serà el nou any i per ser conscients de les necessitats que ens cal abordar i que hem detectat al llarg dels últims mesos. D'aquesta manera també volem rendir comptes a la ciutadania, equips polítics i equips tècnics per tal de donar a conèixer la nostra tasca i funció i quins passos hem fet per fer de la Garrotxa una comarca més cohesionada. Una pinzellada del que ha estat per l'Àrea d'Atenció a la Comunitat del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa el 2019.

Redactem aquesta memòria just abans de fer l'avaluació del Pla per a la inclusió i la cohesió social 2013-2019, una avaluació que analitzarà i exposarà els impactes aconseguits i també aquells que encara estan pendents en relació amb la inclusió i la cohesió social a la comarca durant els últims 7 anys. Amb aquesta avaluació volem fer un punt i seguit per construir un nou pla amb més implicació i més transversalitat, però amb les mateixes ganes i el mateix convenciment.

2

QUI I COM SOM

L'equip

L'Àrea està formada per un equip de professionals ben diversos, especialment pel que fa a titulacions acadèmiques (educació social, treball social, infermeria, economia, pedagogia, antropologia...). Aquesta diversitat fa que l'equip sigui pluridisciplinari i que l'heterogeneïtat i les diferents mirades enriqueixin el treball conjunt i permetin observar les relacions comunitàries des de diferents perspectives.

En els darrers anys hem optat per anar-nos especialitzant en diferents temes de manera individual, però sempre partint d'una base comuna compartida, uns principis i una manera d'entendre les relacions comunitàries. Entre nosaltres hi ha expertes en diversitat afectiva i sexual, diversitat cultural, participació, gestió alternativa de conflictes, associacionisme, estrangeria, acció comunitària... Aquesta especialització aporta valor afegit en aquells projectes i serveis en els quals existeix la col·laboració entre nosaltres, i ens ajuda a poder intervenir en més àmbits i donar respostes més globals als reptes que ens trobem cada dia.

Aquest any ha estat un any de moviments: tres persones han plegat i dues de noves s'han incorporat a l'equip. En total, som dotze persones, una de les quals té una jubilació parcial i una altra, una reducció d'un terç de la jornada.

L'entrada de persones noves permet incorporar noves mirades i maneres de fer i renovar energia, però la marxa de les tres persones (dues d'elles feia més de 10 anys que eren a l'equip) deixa buits que de mica en mica cal anar omplint.

A què ens dediquem?

El Consorci d'Acció Social de la Garrotxa s'organitza prenent com a referència les necessitats sorgides segons la categorització que proposa el PESSC (Pla estratègic dels Serveis Socials de Catalunya), és a dir:

- a) Situacions de necessitat per manca d'autonomia: dependència i discapacitat, diversitat funcional.
- b) Situacions de necessitat materials i instrumentals: manca de recursos econòmics, dificultats d'inserció sociolaboral, dificultats per a la inserció educativa.
- c) Situacions de necessitat en l'àmbit relacional: entorn familiar i comunitari.

El Servei d'Atenció a la Comunitat treballa en aquesta última categoria de necessitats i específicament en l'àmbit de les relacions socials comunitàries. L'objectiu és treballar **amb i per les persones** per promoure la igualtat d'oportunitats i millorar la **cohesió social**. Ho fem des de la prevenció i facilitant espais de relació entre persones per tal que, conjuntament, potenciïn les seves oportunitats i puguin transformar el seu entorn quotidià.

El marc teòric i conceptual és el **Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019**, que té per objectiu planificar actuacions i dibuixar un horitzó de futur per a la ciutat en dos temes clau: la inclusió i la cohesió social. Un Pla que defineix una estratègia conjunta de ciutat que es va desplegant progressivament amb el pas dels anys, des del CASG i amb les aportacions d'altres àrees de l'Ajuntament d'Olot, institucions, entitats i ciutadania.

Els **principis d'actuació** són: l'orientació a les persones, el/la professional com a recurs, l'acció comunitària, l'enfocament multidimensional, l'orientació a les causes, la proximitat, la prevenció i la capacitat d'adaptació, la flexibilitat i la polivalència.

Amb qui treballem?

La inclusió i la cohesió social necessiten una aposta comuna i una mirada complementària i àmplia per poder-hi treballar. La cultura, l'esport, l'escola... hi juguen un paper molt important. Per ser més efectius i optimitzar els recursos, ens cal col·laborar amb la resta d'àrees, serveis i organismes del territori. De la mateixa manera que no podem treballar sense els serveis, tampoc podem fer-ho sense les persones implicades; per tant sempre que és possible, incorporem ciutadania i entitats al procés i disseny de les actuacions.

També col·laborem i fem intercanvis amb d'altres serveis de fora de la comarca per compartir maneres de fer, línies i aprendre dels encerts i errors d'altres equips. Aquest any hem après i compartit experiències sobre temes ben diversos amb companyes de Salt, Banyoles, Osona, Girona, l'Hospitalet de Llobregat i Vilanova i la Geltrú.

Destaquem tres nivells de coordinació:

a) de treball i seguiment estratègic

Estratègicament cal destacar la relació amb la Generalitat (Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania, Igualtat i LGB-TI, PDC, PLIS, Afers Religiosos) i les trobades amb regidories i alcaldies dels diferents municipis de la comarca.

b) de treball i seguiment tècnic

Pel que fa a la **coordinació entre tècnics**, diferenciem espais interns d'equip i espais de treball amb professionals d'altres àrees.

Espais de coordinació interns:

- reunions d'equip,
- reunions de suport amb la coordinació,
- reunions de treball (espais de reflexió sobre un tema concret, o per abordar una problemàtica o necessitat de forma conjunta),
- reunions de seguiment d'objectius (disseny, seguiment i avaluació),
- espai de supervisió d'equip.

Tots aquests espais ens serveixen per millorar, unir actuacions i tenir una mirada i una interpretació més globals de la feina que fem.

Paral·lelament a aquest treball de coordinació interna, hem creat espais de relació i treball en xarxa amb altres serveis

i personal tècnic del territori. Destaquem la taula d'acollida, les taules de treball conjunt per a casos concrets de veïnatge i convivència, la participació a les taules de pobresa i infància comarcals, i les comissions que se'n desprenen, entre d'altres.

c) de treball i decisió amb la ciutadania

En relació amb els espais de treball conjunt amb la **ciutadania**: apostem per crear i pensar de manera col·laborativa amb la resta d'agents des de l'inici de les actuacions. Per fer-ho possible, impulem diferents espais de coordinació i treball conjunt amb diferents àmbits: Grup de Diàleg Interreligiós, la Coordinadora d'Entitats de Discapacitat, el Consell Consultiu de la Gent Gran, la Xarxa de Barris, el Consell de Barri de Sant Miquel i la taula del SISA (Servei Integral de Suport a l'Associacionisme).

Com ens organitzem?

Un any més, hem continuat definint els serveis de l'Àrea. Tenim definits: el model d'intervenció comunitària als barris i municipis de la Garrotxa, el model dels serveis socioeducatius de lleure, el servei integral de suport a l'associacionisme (SISA) i el servei de veïnatge i convivència i el d'acollida.

Ens queden dos àmbits per treballar: participació i atenció a la diversitat.

Els esforços fets en aquest sentit ens han permès reflexionar, ordenar, redirigir i crear nous projectes i programes comunitaris conjuntament tot l'equip de professionals.

Tot amb un únic objectiu: atendre millor les persones a les quals ens dirigim i treballar les relacions socials comunitàries per tal de millorar la seva qualitat de vida.

Tota actuació té, però, una cara i una creu, i l'especialització per serveis fa que sovint es trobin a faltar projectes conjunts entre l'equip, un nou repte que caldrà abordar el proper any.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	SERVEIS
L1 Incorporar les polítiques d'inclusió i cohesió social com un element transversal de l'actuació política municipal.	
L2 Identificar, difondre sobre els factors que faciliten la inclusió i la cohesió social dels ciutadans.	
L3 Promoure, impulsar i reconèixer el valor de la inclusió i la cohesió social.	SERVEIS SOCIOEDUCATIUS DE LLEURE
L4 Acollir, des dels diferents àmbits, totes les persones que arribin de nou a Olot.	SERVEI D'ACOLLIDA I ACOMPANYAMENT A LES PERSONES ESTRANGERES
L5 Promoure accions per a la convivència i interrelació ciutadana.	SERVEI DE VEÏNATGE I CONVIVÈNCIA
L6 Fomentar la gestió positiva dels conflictes.	SERVEI DE SUPORT ALS BARRIS I MUNICIPIS
L7 Garantir unes condicions adequades a tots els barris de la ciutat per a la millora de la qualitat de vida i la cohesió social.	SERVEI DE SUPORT ALS BARRIS I MUNICIPIS
L8 Promoure noves formes i perfils de participació i col·laboració social.	SERVEI INTEGRAL DE SUPORT A L'ASSOCIACIONISME
L9 Sensibilitzar al conjunt de la població sobre la inclusió i la cohesió social.	SERVEI DE PARTICIPACIÓ
	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DRETS CIVILS

3

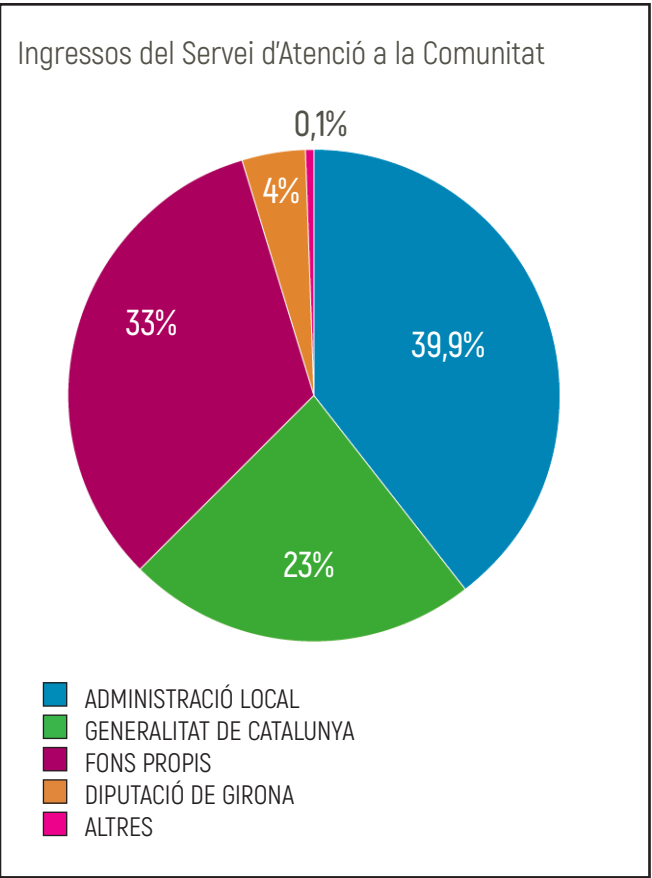
EL PRESSUPOST

Ingressos

El Servei d'Atenció a la Comunitat ha tingut uns ingressos anuals de **567.294,62€** provinents de diferents fonts: la majoria provenen de l'Ajuntament d'Olot, seguit de la Generalitat de Catalunya i d'altres fonts (ajuntaments de comarca...).

Despeses

La despesa anual ha estat de **567.294,62€** en gran mesura destinada a personal.

Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

4

ELS ELEMENTS DE L'ENTORN

Àmbit internacional:

- La migració forçosa del Triangle Nord de l'Amèrica Central a Catalunya (integrat per Guatemala, Hondures i El Salvador). Actualment, el nivell de violència és dels més alts del món, per això la població fuig a altres països en busca de refugi i asil. I la desestabilització d'altres països com Colòmbia.

- Sistema de protecció internacional col·lapsat. A Espanya hi ha 14.000 places, i durant el 2019 han arribat 95.000 persones. Tot això fa que, actualment, tinguin la cita policial però el tràmit per donar hora per poder fer la sol·licitud de Protecció es retardi més d'un any.

- La legitimació del discurs de l'extrema dreta, la nova onada de populismes i la polarització de posicions que s'està donant a l'entorn dels drets civils són fets globals. Percebem un augment del malestar i un aflorament del discurs xenòfob. Un discurs invisibilitzat i amagat, però que actualment surt a l'esfera pública amb més facilitat i amb menys por.

Àmbit català:

- Sentència del Tribunal Constitucional de la situació política de Catalunya en relació amb les persones preses i exiliades.

- Les eleccions espanyoles de l'agost.

- Les dificultats d'accés a un habitatge digne, tant de compra com de lloguer i les conseqüències que això provoca: desnonaments, lloguers abusius, infrahabitatge...

Àmbit comarcal:

- Les eleccions municipals del maig i els posteriors canvis en els referents polítics en algunes regidories, i la incorporació de nous equips de govern en alguns municipis.

- La continuació de les batudes racialitzades de la Policia Nacional, que depèn de Camprodon, que contribueixen a la legitimació del racisme i condicionen, localment, la vida de les persones en situació irregular.

- La manca d'eines per afrontar la dimensió més estructural dels espais (distribució espai públic, estructura comunitats veïnals, etc.). Hi ha pocs recursos que abordin els canvis en aquesta dimensió més estructural, fet que predisposa a la cronificació de les situacions de conflicte o malestar en els barris, espai públic i comunitats veïnals.

Àmbit municipal:

Olot

- Es crea la Regidoria d'Igualtat de Gènere.

- El 2019 és l'últim any del Pla d'inclusió i cohesió social d'Olot, un any de tancament del treball engegat fa uns anys enrere.

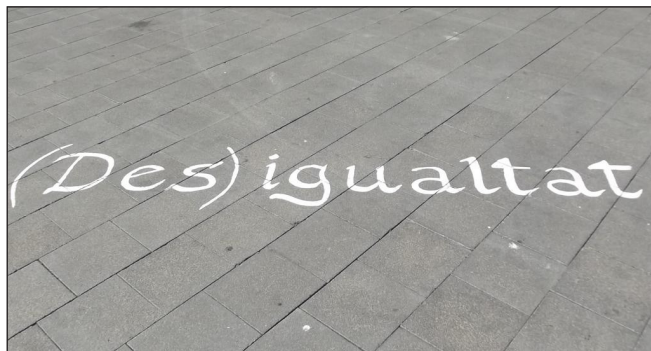
- La cessió d'equipaments a entitats sense convenis ni normativa clara fa que puguin tenir normatives internes i que puguin prendre decisions unilaterals que no permetin fer certes activitats i dificultin que siguin espais de trobada real als barris.

- A Sant Miquel es recupera la col·laboració amb l'associació de veïns i veïnes del barri i s'hi incorporen nous col·lectius del barri més implicats i generadors de noves propostes.

- La reactivació de l'AV de les Tries i la unió amb la de Sant Miquel en un projecte comú en l'acció comunitària dels dos barris: el PIAM.

Mieres

- Rescissió del contracte de l'animadora sociocultural del Pla ocupacional de l'Ajuntament de Mieres 4 mesos abans que s'acabés.

5

L'ACCIÓ

Les persones interaccionem, ens relacionem i compartim espais comuns. Un dels valors més desitjats per a qualsevol municipi és que aquests espais compartits siguin entorns on predomini el respecte, el reconeixement a l'altre i la convivència.

Perquè això sigui una realitat, cal que coincideixin dos aspectes: per una banda, que compartim uns valors i unes normes bàsiques i, per l'altra, que puguem reconèixer i respectar la diversitat de les persones que ens envolten.

Els canvis constants de la societat actual fan difícils aquestes dues condicions. Les grans transformacions socials que es donen, si bé tenen un caràcter estructural i global, afecten de manera directa la vida de les persones. Un dels efectes d'aquests canvis és la generalització de les migracions. Tot i el descens en el nombre d'arribades als municipis garrotxins respecte de fa uns anys, la realitat és que continua havent-hi una arribada constant de persones procedents d'arreu del món i que necessiten un acompanyament i una acollida per facilitar al màxim la seva autonomia i promoure, des d'un inici, que s'incorporin a la societat. És en aquest sentit que desenvolupem el servei:

Acollida i acompanyament a persones immigrades

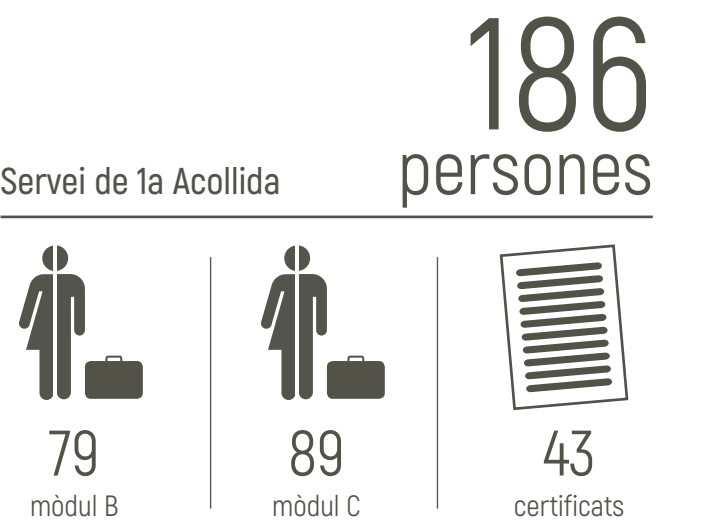
Servei de primera acollida

Des d'aquest servei s'informa les persones estrangeres que acaben d'arribar als municipis de la comarca del drets i deures que tenen com a persones nouvingudes, tal com marca la **Llei d'acollida de les persones immigrades**.

El treball se centra sobretot a la ciutat d'Olot perquè, segons la Llei, només les ciutats de més de 20.000 habitants estan obligades a oferir aquest servei, tot i que a la resta de municipis la Llei deixa ben clar que les persones tenen el dret a ser acollides si així ho demanen. Per tant, des de l'equip fem un acompanyament a tots els ajuntaments que ho sol·liciten i duem a terme l'acollida a la ciutat d'Olot. Per tant, les dades que recollim aquí són bàsicament de la capital de la comarca.

Segons dades del padró de l'Ajuntament d'Olot, durant el 2019 hi han hagut 2.104 **altes noves** i d'aquestes, 1.371 (65,2%) són persones estrangeres. En dos anys hem passat del 58% al 65% de persones estrangeres en relació amb el total de noves arribades, un augment considerable. Les principals nacionalitats d'arribada són Índia, Hondures, Colòmbia, Gàmbia, Romania i Marroc.

El primer pas que planteja la Llei és que aquestes persones passin per una **entrevista d'acollida** pel **Servei de primera acollida (S1A)**. En total aquest any, 186 persones han fet l'entrevista, un servei que va en augment.

Majoritàriament aquestes persones arriben al S1A derivades per amics i familiars (suposen que gairebé el 38 % de les derivacions). Aquest any però, hi ha més derivacions procedents de serveis socials, entitats (CEPAIM, Càritas, Creu Roja) i serveis (CPNL, EAP) i en canvi les derivacions des de l'Oficina d'Atenció Ciutadana de l'Ajuntament d'Olot, des d'on haurien de venir derivades la majoria de persones, disminueixen. Una situació que fa anys que es dona i que no aconseguim canviar.

Un cop feta l'entrevista d'acollida, les persones poden inscriure's al **mòdul C (sessions d'acollida, de coneixement de la societat catalana i del seu marc jurídic)**, unes sessions de 15 h que donen peu a un posterior acompanyament. En total, s'han fet 8 sessions, i de les valoracions que en fan les 89 persones (60% dones) que hi han assistit continuem destacant l'alt grau de satisfacció. D'aquestes 89 persones, gairebé el 40% són menors de 30 anys i només 4 no han obtingut el certificat; la resta han completat el mòdul amb èxit. El 2019 han augmentat les persones de nacionalitat colombiana i veneçolana. Les persones romaneses, tot i ser un dels col·lectius més nombrosos que arriba a la ciutat, no arriben al circuit d'acollida, com tampoc no ens acaben d'arribar les persones gambianes.

Un cop fet el mòdul C, les persones poden fer el **mòdul B (coneixements laborals)** que imparteix el SOC, a excepció de 2 mòduls que hem fet des del CASG perquè eren en horari de tarda. En total, s'han fet 7 mòduls i se n'han beneficiat 79 persones.

Quan les persones han fet aquests dos mòduls i un mòdul de llengua (mòdul A), es fa la sol·licitud per tramitar el Certificat de Primera Acollida que emet la Generalitat de Catalunya. Enguany s'han fet 180 tramitacions (137 persones han sol·licitat de poder formar part del Servei i estan fent els diferents mòduls A,B,C en aquest moment, i 43 persones han acabat el circuit i han obtingut el certificat).

Acollida especialitzada

Actualment tenim dues acollides especialitzades per a col·lectius específics:

Demandants d'asil

109
persones

12
nacionalitats

Per una banda, l'acollida per a **demandants de protecció internacional**. A través del programa estatal, hem pogut acollir 22 places noves. Al llarg del programa les persones passen d'una fase a l'altra; això fa que a la Garrotxa hàgim passat de les 52 persones demandants d'asil el 2018 a 105 aquest 2019: en total, 39 unitats familiars que provenen de 12 nacionalitats diferents. La més nombrosa és la veneçolana, seguida de la georgiana i la russa. La majoria han arribat per reubicació i estan en tràmit de resoldre la seva situació administrativa. Pel que fa a la mentoria, enguany s'han format 24 persones com a mentores dintre el Programa català de refugi.

Programa Català
de refugi

24
persones

mentores

Per altra banda, hi ha el Programa Vaivé, un programa d'acollida i **acompanyament a famílies en procés de reagrupament familiar** en els aspectes emocionals, socials i edu-

catius, i jurídics per tal de prevenir i/o minimitzar possibles dificultats, conflictes familiars posteriors i millorar la seva integració a l'entorn. El 2019 s'ha consolidat el Programa Vaivé. S'han fet dues sessions informatives a les quals han assistit 66 persones que estan reagrupant familiars del país d'origen, sobretot de l'Índia i de Gàmbia. Una mica més de la meitat volen reagrupar fills/es menors d'edat, però s'ha detectat també que un alt percentatge dels sol·licitants volen reagrupar només cònjuges.

Segons dades de l'Ajuntament d'Olot, en total el 2019 es van formalitzar unes 100 sol·licituds de reagrupament familiar. S'ha creat un grup impulsor del Programa que es reunirà trimestralment per fer-ne un seguiment, i s'ha fet un tríptic informatiu del programa que es traduirà a diferents llengües.

Acompanyament i tràmits d'estrangeria

En aquest àmbit, 135 persones han vingut per demanar informació sobre l'arrelament. D'aquestes, a 116 persones se'ls ha pogut tramitar l'informe a la Generalitat. Detectem que la gent coneix millor el circuit i els procediments i que la xarxa relacional entre elles funciona, que hi ha un Servei d'orientació jurídica per a immigrants de Càritas que fa molt bona feina i acompanyaments, i que el nostre servei d'acompanyament és àgil i funciona (un bon indicador n'és la reducció del nombre d'entrevistes necessàries amb les persones per tramitar l'informe).

A banda de l'arrelament, s'han atès 8 persones que han demanat informació sobre requisits i processos per aconseguir la nacionalitat espanyola i 4 persones més per informes d'integració. No s'han detectat casos d'irregularitat sobrevinguda.

Tràmits d'estrangeria

147

atencions

91,8 %
arrelament

5,5 %
nacionalitat

2,7 %
integració

Servei de traduccions

És un servei adreçat als serveis públics i als centres educatius que atenen persones nouvingudes que no dominen les llengües oficials a Catalunya per garantir la comunicació entre els professionals i les persones nouvingudes. Des del CASG gestionem les demandes i la borsa de traducció. Aquest 2019 s'han fet 124 serveis de traducció presencial, un 75% han estat per a entrevistes de professionals del CASG i 31 s'han fet als diferents centres escolars de la comarca.

17
G

124

traduccions

Traduccions

5
llengües

Lo más difícil la soledad y la sensación de no saber por donde empezar a reconstruir la vida. Gracias por este taller porque nos permite conocer muchas cosas que nadie nos dice, como derechos, deberes...

Vivim en una societat clarament diversa, en molts àmbits i sentits. És important viure la diversitat com una font de riquesa social, però també com un dret. Cal garantir una igualtat de tracte i reduir les discriminacions que la ciutadania pugui patir per raons relacionades amb diversitat sexual, cultural, de gènere, funcional, de creences... Hem de posar atenció a les discriminacions i incidències que es puguin donar en aquest sentit i oferir assessorament, suport i atenció a les persones que les pateixen. És en aquesta línia que s'enfoca el servei:

Atenció a la diversitat

Aquest servei parteix de la premissa que les persones vivim identitats múltiples. L'anàlisi interseccional ens ajuda a visualitzar com les diferents identitats convergeixen i influeixen sobre l'accés a drets i oportunitats. La **interseccionalitat** com a mirada, doncs, ens ajuda en l'anàlisi, el treball i l'elaboració de polítiques considerant la complexitat de les desigualtats socials, i exposa els diferents tipus de discriminacions o privilegis que es donen com a conseqüència de la combinació d'aquestes identitats: el gènere i la sexualitat, les creences, l'origen cultural, la diversitat funcional, l'edat, la classe social, el nivell formatiu...

És a partir d'aquí que volem atendre la població. Tanmateix, seguim encara treballant de manera compartimentada per àmbits, intentant cada vegada més poder contemplar la realitat en el seu conjunt i les persones a qui ens adrecem i que atensem des d'una mirada holística i més integral. Tot i això, sí que hem incorporat aquesta mirada en algunes accions. D'aquestes, en destaquem dues que hem treballat de forma transversal:

- La sensibilització a través de la **Guia de recursos educatius**. Les dinàmiques que s'han ofert per a aquest curs escolar han estat de temàtiques diverses relacionades amb la inclusió, la diversitat afectiva sexual i de gènere, la resolució de conflictes o els drets dels infants.

Des del Servei sempre s'ha cregut adient arribar a un nombre elevat d'edats perquè cada etapa vital és important per treballar valors que esdevindran el futur de la nostra societat.

En aquest sentit es posa èmfasi tant en les edats de primària com en les de secundària, si bé és veritat que som més presents als instituts perquè les problemàtiques o conductes associades a l'exclusió o la manca de respecte a la diversitat hi són més habituals.

Aquest curs hem ofert 7 dinàmiques diferents: 2 a primària i 5 a secundària.

En total, hem fet 79 dinàmiques a 10 centres educatius de la comarca. En total, hi han participat 1.920 alumnes.

S'ha fet un treball de sensibilització i formació sobre igualtat de gènere i diversitat cultural i de creences per a les acompanyants infantils de les quatre escoles bressol públiques d'Olot. Han sigut dues sessions de dues hores cadascuna i prèviament es va visitar cada escola bressol per tal d'observar en clau de gènere i de diversitat cultural i de creences els espais, i conversar amb les professionals in situ. Una vegada fetes les sessions, s'ha ofert un document amb recursos per continuar treballant-hi.

Dinàmiques en centres educatius de la comarca

1.920
alumnes

10
centres

79
sessions

7
dinàmiques

- El Grup de **Referents en Diversitat** dels Centres Educatius de secundària.

El Grup de Referents en Diversitat dels Centres Educatius està format per un referent en diversitats de cadascun dels 7 centres d'educació secundària de la comarca. Des d'aquest grup s'està engegant un projecte de mentoratge que actualment està en fase de construcció.

Diversitat sexual, afectiva i de gènere

Les principals accions en aquest àmbit han sigut:

- *Servei d'Atenció Integral a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere (SAI).*

Aquest any s'ha fet atenció a 20 persones i acompanyament a 27 professionals d'altres àrees tècniques i entitats de la comarca. Un servei que continua en augment des que el vam iniciar el 2017.

SAI

20
atencions

136
persones
formades

27
assessoraments
a professionals

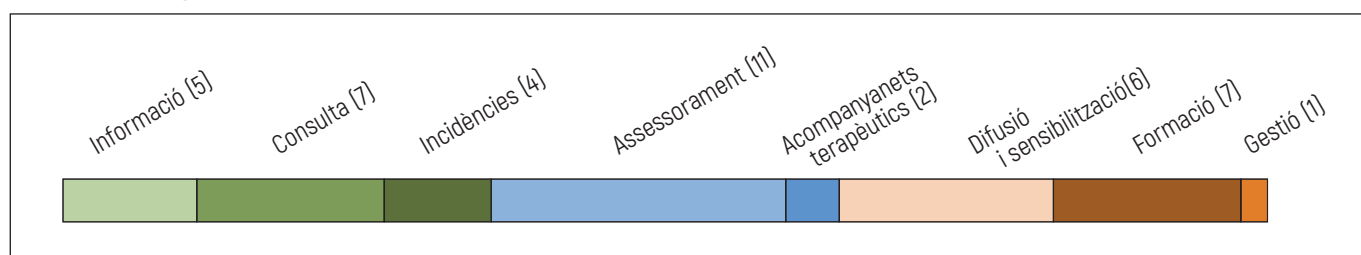
"M'agrada molt que estigueu fent aquest programa, i que hi surtin diferents veus i que la gent ho pugui escoltar i agraeixo el que esteu fent per la ciutat d'Olot."

També s'han format 163 persones a les 7 propostes formatives que hem ofert: Llei 11/2014 i polítiques LGTBI (UdG), SAI i formació bàsica i posterior formació trans* (per a l'Àrea d'Ocupació), SAI i sistema sexe-gènere-orientació a l'Hospital comarcal, SAI i formació base al claustre al CEIP Pla de Dalt i al CEIP Verntallat, formació bàsica i SAI a l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, formació bàsica a l'entitat Alliberem-nos.

En paral·lel, hem continuat amb el programa de Ràdio Olot'entén, amb l'emissió de 24 programes aquest 2019. I hem complementat la difusió del servei amb una xerrada sobre recomanacions d'atenció sanitària i LGTBI a l'Hospital comarcal, amb actuacions de sensibilització durant les festes del Tura a través del Punt Lila i tres exposicions: "Queererte", "Construccions identitàries" i "Identitats no binàries". També amb d'altres accions com la Biblioteca Humana i els tallers a les escoles *Moltes maneres de ser i estimar*, o la participació i suport a la segona edició del festival Rebentem els armaris de l'associació Alliberem-nos. Un total de 9 accions per fer que el servei arribi cada vegada a més gent.

Gràfic 1. Tipologia d'atencions realitzades des del SAI (45)

- Recerca sobre les realitats LGTB a la Garrotxa

Aquest any hem iniciat, conjuntament amb la UdG, una diagnosi sobre les realitats LGTB a la comarca. Per dur-la a terme s'ha constituït un grup motor format per 13 persones de la comarca per reflexionar sobre la diversitat sexual i de gènere, identificar les polítiques públiques necessàries, eficients i viables per millorar el benestar de les persones LGTB de la Garrotxa i per conèixer els discursos i representacions sobre la diversitat sexual i de gènere en el territori, així com les pràctiques de les persones LGTB. Les deu trobades del grup motor han servit per aprofundir cadascuna en un àmbit concret: espai públic, educació, sanitat... i s'han complementat amb entrevistes en profunditat a professionals i persones garrotxines. Els resultats d'aquesta recerca seran visibles durant el segon trimestre del 2020.

Des d'aquest espai col·laboratiu hem fet les primeres actuacions: un Punt Lila per Festes del Tura creat conjuntament amb entitats i altres equips tècnics, amb una jornada de formació inicial en la qual van participar 70 persones, el suport de 20 dones fent brigades itinerants i un total de 1.700 persones que han passat pel Punt Lila i 22 **atencions**. Cal destacar que l'informe final de l'actuació ressalta que prevalen les relacions sexuals basades en el domini de l'home sobre la dona, de com molts nois joves reproduïen aquesta dinàmica relacional inconscientment, i/o reaccionen amb violència si algú del seu entorn ho fa. Remarquem dues percepcions molt diferenciades: per una part, noies validen i agraeixen l'espai, i, per l'altra, nois que qüestionen i menystenen les violències i l'espai.

1.700
persones

Punt Lila Olot

22

atencions

20

voluntàries

20

persones formades

Igualtat de gènere

El 2019 hem posat el focus en aquest àmbit. La creació de regidories d'igualtat a la comarca arran de les eleccions municipals i dels nous equips de governs, i el fet que la igualtat de gènere estigui cada vegada més a l'opinió pública i en el dia a dia, han generat una base per poder començar a fer accions en aquest àmbit. Hem unit esforços amb l'Àrea d'Infància i Famílies per elaborar un document marc per tal d'implementar i fer efectives polítiques de gènere a Olot i la resta de la comarca; també per definir línies d'acció sobre la base del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya i consensuar amb les altres àrees de l'Ajuntament i altres ens locals i comarcals el posicionament i les línies de treball en aquest àmbit.

També s'han fet dues xerrades el 25 de novembre amb Irantzu Varela, amb la participació de 150 persones.

"Podremos afirmar que Olot entiende la disidencia sexual y de género el día que se consiga que no haya nadie que se preocupe de las miradas, porque esto no va de que nadie se preocupe de que le metan una paliza, va de que no haya nadie que se piense ninguna manifestación de ningún tipo, de su sexualidad, de su afectividad, de su identidad, que no se lo piense antes de actuar, eso sería maravilloso."

A nivell intern, des del Pla d'igualtat del CASG s'ha elaborat la Guia d'estil de llenguatge inclusiu i s'ha format en aquest tema totes les professionals del Consorci en una sessió matinal. Aquesta formació s'ha complementat amb 4 accions de sensibilització i un concurs per atrapar el sexisme en el dia a dia de la institució.

Diversitat de creences

Aquest any el Grup de Diàleg Interreligió ha celebrat els 10 anys de funcionament amb diverses activitats: una taula rodona, la presentació d'un llibre, la mostra de cinema interreligió i un musical. Un total de 375 persones han participat en els diferents actes.

Grup de diàleg interreligió

10
anys

375
persones
als actes

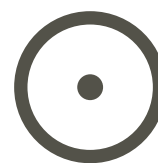
Aquests deu anys del Grup de Diàleg arriben en un moment en què hi continuen representades cinc confessions religioses, es mantenen les reunions mensuals amb una part dedicada al coneixement mutu i una altra a la preparació d'activitats conjuntes, i es posa especial atenció en les dues confessions que aquest any han tornat al grup per tal de garantir-ne la pertinença i la participació.

Aprofitant el canvi de regidora, hem fet visites a tots els centres de culte per mantenir el contacte i donar suport als temes que els puguin sorgir.

Visites a centres
de culte

144
alumnes

4
centres

En temes de sensibilització, aquest 2019, 144 alumnes de tres escoles de la comarca han visitat quatre centres de culte de quatre tradicions diferents: catòlica, evangèlica, musulmana i sikh, amb l'explicació i acompanyament de persones referents de les diferents confessions.

Diversitat funcional

Aquest 2019 hem continuat amb la preparació de l'itinerari en drets civils 2020 que portarà per nom *Cossos i ments, la dignitat de la diferència*. Hem treballat amb 17 entitats i 6 àrees de l'administració local per crear i tirar endavant activitats i propostes per dotar de contingut l'itinerari.

Amb la voluntat de fer visible la diversitat funcional a la ciutat, hem tancat el marc conceptual de la mà d'Asun Pié, comissària de l'itinerari, i del qual s'ha fet una publicació que recull els continguts teòrics en què es basa. Aquest serà el 3r itinerari, després de l'èxit dels anteriors: identitats imPossibles (LGTBI) i el de diversitat de creences.

La primera de les activitats ha sigut una formació sobre aquest marc conceptual i la mirada social de la discapacitat a 57 professionals de diferents àrees de l'Administració pública i a persones d'entitats interessades en el tema. Un primer pas per començar el camí necessari per aconseguir anar canviant la mirada.

Itinerari *Cossos i ments,*
la dignitat de la diferència

17
entitats

57
persones
formades

El descobriment que hem fet al segle XXI és que la discapacitat no sempre havia estat allà, no ens venia donada per una naturalesa maldestra sinó que neix de la mirada de l'altre.

En paral·lel, hem continuat amb el treball conjunt amb la Coordinadora d'Entitats de Discapacitat i també amb l'anàlisi intern al Consorci, a través de la Comissió d'Accessibilitat.

Diversitat cultural

Les actuacions s'han centrat un any més a treballar a través de situacions concretes en les quals es detecta discriminació racista.

Tota aquesta situació no és la primera vegada que ens passa, més aviat, ens passa sovint. Quan anem amb els usuaris allà, es nota que hi ha un punt de racisme ja que els tracten amb un to molt diferent al to que parlen altres persones. I a més a més, amb els comentaris que sentim. Ens dona la sensació que ens estan jutjant.

La discriminació racista en el lloguer d'habitatges és una queixa reiterada de la ciutadania i que recullen entitats i plataformes ciutadanes de la ciutat. Es continua amb el treball conjunt per treballar alguna proposta per sensibilitzar sobre el tema i evitar que se segueixin duent a terme actuacions discriminatòries com aquestes. Aquest any s'ha parlat també amb els agents immobiliaris per tenir la seva visió sobre el tema. Un tema molt complex per al qual hem buscat assessorament i suport extern que ens ajudi a encarar-lo.

A banda de l'habitatge, aquest 2019 hem treballat en 4 casos de discriminació racista per anar recollint dades i acompanyant les persones discriminades, sense oblidar tampoc les persones agressores per poder fer-hi un treball quan sigui possible.

Paral·lelament, hem acompanyat mensualment un grup de dones d'origen gambià per canalitzar neguits, necessitats i propostes, i les entitats de la comarca que fomenten la convivència intercultural i que lideren molts dels actes i activitats que es fan en aquest àmbit a la comarca.

L'èxit en la gestió de la diversitat passa en gran mesura per establir relacions socials de qualitat entre persones diverses. És evident que l'espai físic juga un paper clau en tot aquest tema i, per tant, la manera com dissenyem la ciutat ens mostra també la manera com volem que la nostra ciutadania s'interrelacioni o, per contra, no es relacioni. Des del món social hem de poder influir per tenir una ciutat més amable, insistint en el disseny d'espais públics que promoguin les relacions i facilitant espais de trobada als barris: apostar per un model de casals de barri que faciliti el contacte entre la ciutadania i promogui les activitats conjuntes. De fet, entendre els barris com a espais de construcció comuna i de suport comunitari ha de ser la base de la millora de les relacions socials. Per això és important estar atents als barris que estan en una situació més desavantatjada i posar-hi esforços perquè esdevinguin barris amb més teixit social, més equipaments...

Programa d'intervenció comunitària als barris i municipis

L'essència d'aquest Programa d'intervenció comunitària als barris i als municipis de la Garrotxa és promoure les relacions socials en un territori des d'una mirada educativa i comunitària.

El treball amb d'altres professionals és important i clau. Estem creant actuacions conjuntes, mirades conjuntes amb l'Àrea d'Esports, arquitectes municipals, Cultura... La importància clau del servei recau en la corresponsabilització de la ciutadania pel que fa als temes comuns, a tot allò públic.

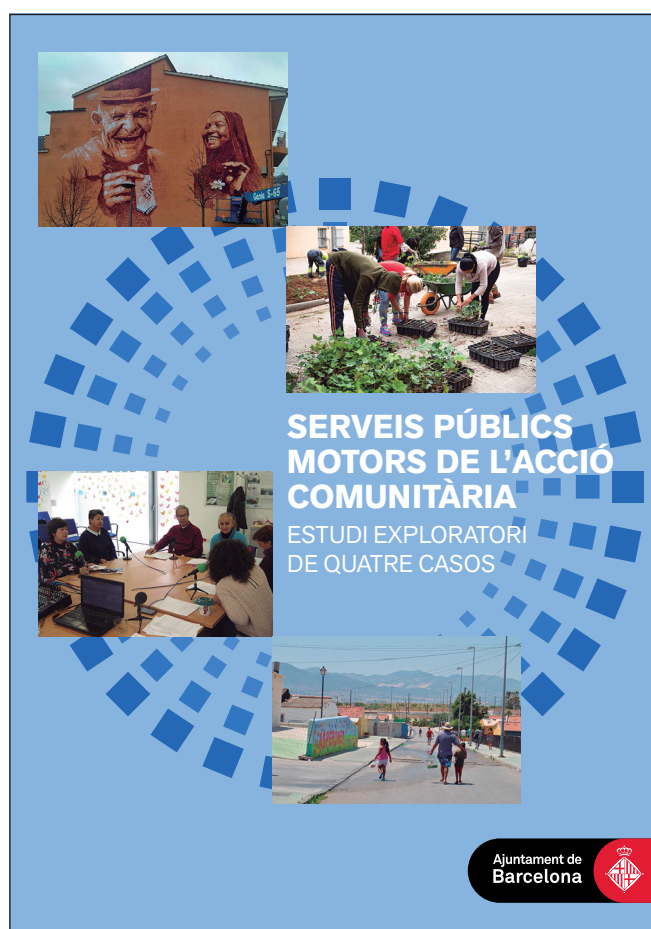
Aquest 2019 hem continuat intervenint en els mateixos quatre territoris que l'any anterior: el barri de Sant Miquel i Pequin a Olot, Mieres, Sant Jaume de Llierca i Sant Feliu de Pallerols.

Barri de Sant Miquel- les Tries a Olot

Tal com l'any passat vam indicar, un dels aspectes forts d'aquest projecte és la **presència continuada** al barri. Aquest any, la continuïtat de les comissions creades fa que siguin capaces d'entomar certes decisions i accions de construcció col·lectiva del barri.

En el projecte s'aposta sempre per una metodologia comunitària, amb una clara estratègia relacional: com a forma de fer per relacionar-se i promoure un tipus de relacions, amb i entre els altres.

- La **comissió de festes del barri**, que ha anat augmentant des de fa tres anys i amb gent amb moltes ganes de fer coses i ajudar el barri. Es generant noves iniciatives (festa primavera, castanyada, La Marató, patge reial,...) i es mantenen les creades fins ara com la Penya de carnaval i el grup de teatre.

- L'**Associació de Veïns (AV) de Sant Miquel**, com a suport de confiança, generadora de nous projectes i suport en accions i projectes de millora del barri. S'ha notat un canvi en la seva manera de veure el Consell de barri, entenent-lo com a motor en la participació inclusiva de col·lectius, veïns i veïnes, entitats que actuen com a participants actius de les decisions del barri. Cal destacar aquest 2019 la visita de les persones de la junta de l'AV a la mesquita del barri, per conèixer la junta i els integrants i la seva manera de fer, i també el local. La visita ha estat avaluada molt positivament per ambdues parts.

- El grup de dones de les **cosidores** amb el seu dia a dia i espai on s'apleguen dones de totes les edats, nacionalitats, creences..., que aconseguix un clima de proximitat, coneixença i vincle per superar dificultats culturals i socials que finalment són comunes de tothom.

Juntament amb aquest grup de dones del cosidor i l'Àrea de Cultura, s'ha liderat la **comissió del Ball Pla**, que aplega persones i diversitat de col·lectius que han aconseguit crear una activitat de 75 anys d'història en un orgull de barri i de patrimoni cultural i social no només del barri, sinó que abasta tota la ciutat d'Olot.

- Volem destacar també el Grup de teatre del barri Hastalas, amb qui s'ha creat el Festival Entranyes sobre teatre social i participatiu. Aquest festival s'ha apropiat al barri i la ciutat, com una manera de difondre la cultura per a tothom, on poder parlar, entendre i participar de situacions habituals que ens afecten en el nostre dia a dia (racisme, masclisme, intolerància, relacions de poder).

- Finalment, el Consell de Barri és un element clau per poder afrontar les decisions de millora del barri i responsabilitzar els veïns i veïnes en la participació com a element clau i democràtic en la presa de decisions. També ho és per organitzar la població del barri i no només comptar amb les associacions i entitats, sinó que tothom que vulgui participar sigui capaç de responsabilitzar-se individualment en un procés totalment col·lectiu.

No estic content amb el resultat, però m'ha agradat com hem arribat a ell.

PIAM

50
persones

200.000

Aquest any hi ha participat una mitjana de 50 persones, amb 5 trobades anuals, i és des d'aquí on s'han desenvolupat les accions del Pla integral d'accions de millora del barri que aquest any s'han centrat bàsicament en millores al casal, la regeneració del carrer de Sant Miquel, la teulada del molí d'en Climent i un estudi de mobilitat a l'avinguda de Girona.

Barri de Pequín a Olot

Aquest 2019 hem iniciat el treball bàsicament a través de l'AV del barri i s'ha condicionat un local de barri, una reivindicació de fa molt temps de la zona.

Aquest local de barri es gestionarà de forma col·laborativa entre l'AV i nosaltres per dotar el territori d'un espai de trobada i d'activitats que ens permetrà fer de punt d'inici i central per a tot la feina comunitària que estem iniciant a la zona.

No coneixem a la gent que viu al nostre barri, a veure si ara amb el nou local podem fer coses perquè ens anem coneixent.

Mieres

Ja fa 3 anys que estem presents al municipi, en aquest temps, la dinamització comunitària ha passat de ser present i tenir com a punt central les activitats setmanals a tenir en compte les activitats de poble més enllà de les que programem nosaltres mateixes. Per aquest motiu la dinamització durant el 2019 ha fet un canvi de perspectiva i va més enllà de l'espai de trobada amb 8 dones grans els dos dies a la setmana: també implica la participació en més activitats organitzades per altres entitats o col·lectius.

Amb aquesta finalitat s'ha participat en el carnaval Infantil de Mieres fent una de les proves de la gimcana i elaborant robes i cortines per a l'activitat. També al Dia de la Dona, a la Mostra literària, amb la narració de la història de la darrera campanera de Mieres, i en la Processó de Setmana Santa. Un total de 78 persones han participat en els diferents actes organitzats.

Mieres

+30
activitats

78

persones

En aquesta línia, s'han observat canvis en la percepció de la gent del poble de les activitats setmanals del centre cívica. Cada vegada hi ha més consciència que són un col·lectiu que fan accions per al poble i això ha provocat que arribin encàrrecs de diferents entitats o grups. Aquest any s'han constituït com a col·lectiu: les Repuntaires.

S'ha observat un canvi significatiu en la participació i la motivació dels adolescents del poble que han començat aquest any. Hem pogut passar de fer sopars i prou a treballar per projectes trimestrals. Hem fet 5 activitats en què hi ha participat una mitjana de 6 adolescents.

Sant Jaume de Llierca

Hem continuat amb la taula de treball entre professionals, en la qual els diferents serveis i equips tècnics que treballem al poble ens trobem per planificar accions i decidir els projectes que es faran al municipi de forma conjunta al llarg de l'any. Actualment hi participem 6 serveis diferents del poble i ens trobem dues vegades l'any.

Una de les actuacions que ha sortit d'aquestes trobades és el Projecte va de contes. Un projecte intergeneracional basat en els contes i que s'ha fet amb la col·laboració de joves, infants i gent gran. S'han fet, a diferents espais del municipi, diferents activitats relacionades totes amb aquesta temàtica.

Sant Feliu de Pallerols

Feta la diagnosi el 2018 i havent començat les primeres reunions amb l'equip tècnic del municipi el 2019, el canvi de govern a les eleccions municipals va portar a la rescissió del conveni que s'havia signat entre Consorci i Ajuntament i, per tant, hem deixat d'intervenir en el municipi des del mes d'agost d'aquest any.

Així doncs, la gestió de la convivència i la promoció d'un bon veïnatge són dos reptes constants que han d'abordar tots els municipis. Els canvis constants de la societat actual i la duresa d'algunes situacions personals sovint no afavoreixen ni faciliten que aquests reptes esdevinguin una realitat. Aquestes situacions són, també, una oportunitat per al treball social comunitari, per a la transformació de les relacions socials existents i per fer que la ciutadania sigui la protagonista del canvi. No obstant això, l'individualisme, les desigualtats, les condicions personals dures i la dificultat per acceptar una societat canviant i diversa fa que les persones, més enllà de buscar en l'entorn més proper aquest suport i acompanyament, sovint evoquem en aquests espais comuns el malestar i les preocupacions. Aquest fet acaba generant conflictes i situacions tenses en els espais més quotidians de les persones: l'escala, el bloc de pisos, el parc del costat, el carrer... En definitiva, acaba malmetent el bon veïnatge i transformant-ne el concepte.

El bon veïnatge és un repte permanent i el servei de veïnatge i convivència treballa en aquesta línia, des de tres eixos: la intervenció en casos de conflicte, la prevenció i la sensibilització.

Veïnatge i convivència

En l'eix d'**intervenció en casos de conflictes**, de gestió alternativa de conflictes veïnals, aquest any han arribat 22 casos de conflicte nous, d'un total de 40 casos treballats al llarg del 2019. Això significa que 18 dels casos els vam iniciar abans del 2019 i encara hi estem intervenint. Hem treballat bàsicament en conflictes on les relacions veïnals presenten certes disfuncions. Les demandes principals són les dificultats de relació i comunicació, les dificultats de convivència a l'espai públic i els sorolls i molèsties veïnals.

relació entre les persones o bé la situació que provocava la molèstia o el conflicte s'ha solucionat, millorat o reduït. En tres d'aquests el tancament s'ha fet per no poder-hi intervenir, bàsicament per la manca de la voluntat d'alguna de les parts a treballar el conflicte.

Aquest any podem destacar que es comença a notar l'aposta pel treball preventiu iniciada fa dos anys. En aquest cas, podem veure com vuit dels casos treballats són preventius. Al mateix temps, la intervenció en l'espai públic s'ha consolidat i continuem el treball en quatre espais, ja que les causes del malestar en gran mesura són estructurals i, sense una aposta que passi per fer-hi canvis físics, serà difícil que puguem deixar d'estar-hi presents.

Si tenim en compte la via d'arribada, la forma més usual és el correu electrònic, i la presencialitat. Això ens indica que funciona el treball transversal amb altres serveis municipals i administradors de finques de la ciutat, i, per altra banda, l'aposta per la proximitat i el contacte directe amb la ciutadania dona els seus fruits.

Pel que fa al grau de conflictivitat, podem destacar que treballem habitualment en casos de conflicte d'intensitat mitjana/baixa, ja que un 80% dels casos estan en una fase d'insatisfacció o en qual ja comença a haver algun incident.

A més, un 68% dels casos són de prioritat mitjana i només un 13%, alta. Sembla, per tant, que la tendència és que els conflictes ens arribin abans d'hora i això ens permet treballar els casos amb més comoditat.

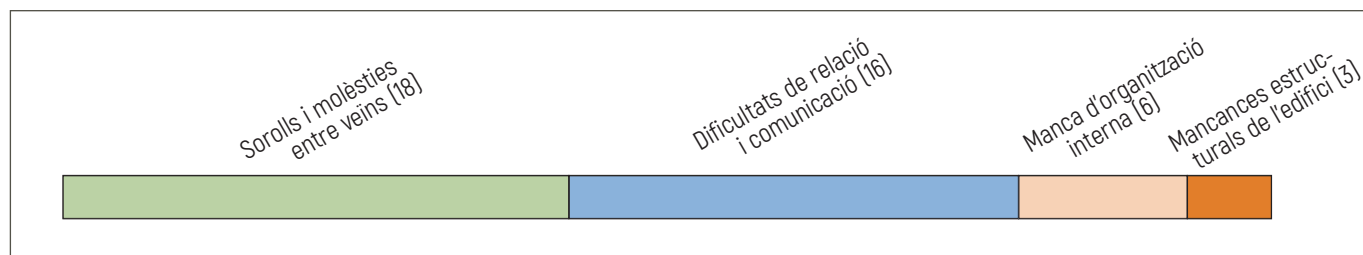
D'aquests 22 casos nous, 12 estan en aquests moments actius i hem pogut tancar els 10 restants. El motiu de tancament en la seva majoria es deu al fet que o bé ha millorat la

Casos de conflicte

40
casos

●
○
○
22
casos nous

Gràfic 2. Tipologia de conflictes / casos nous (22)

Actualment, podem dir que el programa informàtic ja està implementat, i que és el primer any que en podem extreure les dades de les intervencions fetes. Això ens permet millorar la informació de què disposem i poder presentar les dades de forma més sintetitzada.

Aquest any hem posat el focus en els conflictes que ens arriben de manera cíclica i en què els motius de conflictivitat tenen més a veure amb la situació estructural de l'edifici que amb la relació entre les persones. Hem treballat en un cas de manera intensiva per veure si podem trobar estratègies municipals i interdepartamentals que ens ajudin a donar un cop de mà i resoldre situacions d'infrahabitatge. En aquests moments encara hi estem treballant.

"Hemos ido muchas veces a la Inmobiliaria para avisar de lo mal que estaban las habitaciones con las humedades muchas veces. Nos decían que sí, pero pero nunca nos han hecho caso en casi dos años."

En l'eix de **prevenció**, aquest any cal destacar que la reflexió constant s'ha traduït en un augment de les accions preventives. Per una banda, es consolida la prevenció a l'espai públic i, per l'altra, es comencen a pensar i a fer accions preventives en blocs d'edificis.

Volem destacar el *Projecte Comunitats amb vida* que treballa en blocs de pisos per tal de millorar la qualitat de vida i les relacions socials als edificis. De les 15 comunitats on es va detectar que calia intervenir, s'ha iniciat la intervenció en tres, i hem entrat en quatre comunitats més on es considera que cal intervenir. D'aquestes quatre, es comença a intervenir de manera continuada en una. Les comunitats on es considera que cal intervenir se situen a tres pobles de comarca (Sant Joan les Fonts, Sant Jaume de Llierca i Castellfollit de la Roca) i a la ciutat d'Olot. S'han fet 90 entrevistes

a veïnes i veïns i 15 reunions grupals per treballar temes de cohesió de grup, de com s'imaginen la comunitat, de pobresa energètica, de drets i deures dels llogaters, i de pluja d'idees per canviar espais comunitaris. S'ha fet una proposta per recuperar, per al veïnat de la comunitat i del poble, un local en desús, i s'ha treballat amb la Direcció General d'Habitatge per fer canvis i facilitar la gestió dels pisos.

Perquè allà on hi ha conversa hi ha relació, i allà a on hi ha relacions hi ha comunitats amb vida.

A banda d'aquest projecte, hem continuat amb el Juguem a la plaça, per a la prevenció del conflicte a l'espai públic durant els mesos d'estiu. A través del joc i l'esport, es pretén fomentar una bona educació en valors com la convivència, l'amistat, la responsabilitat, la motivació, la tolerància i el respecte a l'entorn i davant la diversitat social i cultural, tant per als infants participants com per a les persones que puguin compartir l'espai públic. Cal aprofitar les places per generar relacions entre els diferents col·lectius que ens podem trobar a l'espai públic. Hi han participat 200 infants, aproximadament.

A banda, també hem treballat en l'observació a l'espai públic, amb projectes en dos instituts de la ciutat, amb l'espai socioeducatiu de lleure Larai, fent dinàmiques a escoles i en la prevenció de l'ocupació d'edificis. Un total de 7 projectes preventius, en els quals hi han participat 342 persones.

Podem tornar demà?

342
persones

Prevenció

7

projectes

En l'eix de la sensibilització, hem tornat a fer el mercat de proximitat i conversa, després de l'èxit de la primera edició, amb la col·laboració de la Universitat de Girona. Un projecte que aposta per recuperar la idea de ciutat com a espai de relació, de lloc de trobada entre veïns i veïnes, i de generació de converses. Un mercat que vol potenciar la idea de proximitat, entesa des d'acollir i donar la benvinguda a l'altre; que naturalitza la discussió com a element de construcció; que no intenta que s'entengui l'altre, sinó que ens entenguem; que aposta per fer ciutats més humanes, on el protagonisme recau en les persones. Per aquests motius, es proposen converses, intervencions artístiques, projectes que donen valor a les històries humanes i un laboratori de regeneració de veïnatge centrat sobretot en el treball durant l'adolescència i la joventut.

En total s'han organitzat 20 activitats entre els serveis i professionals implicats en el projecte en diferents espais de la ciutat. S'ha reeditat el laboratori de regeneració de veïnatge i s'han generat dos espais de conversa (un dedicat a les biblioteques humanes i un altre de regala conversa). A més, s'ha fet una acció artística al mercat setmanal d'Olot i una obra de teatre. Hi ha passat en total unes 500 persones.

500
persones

Sensibilització

20

activitats

Està molt bé, i és totalment necessari que es tregui la discussió al carrer. El com han de ser les nostres ciutats i carrers ens pertany a les persones. Una manera de fer ciutats pensades per a les persones, i perquè hi facin vida. Es relacionin amb la diversitat.

Més enllà de promoure que cadascú sigui el motor de resolució de les pròpies necessitats, també és important potenciar la implicació dels ciutadans en els afers col·lectius. Fer-ho és una mostra de civisme, de preocupació pel bé comú i, en definitiva, de voluntat de millora de les condicions de vida del conjunt de la població, més enllà dels interessos particulars.

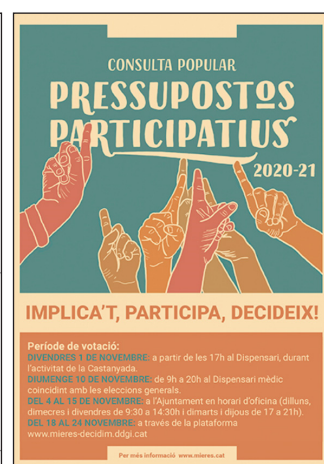
L'Administració pública ha de facilitar les condicions perquè els ciutadans exerceixin els seus drets de ciutadania i el seu rol cívic. Per tant, el foment, l'estímul i la posada en marxa d'espais per a la participació social ha de ser una voluntat clara que s'ha de concretar en accions. Accions que cal que siguin pensades i reflexionades, i que necessiten un pla o un model de participació consensuat políticament que ho faci possible.

Participació ciutadana

Actualment estem col·laborant i treballant en tres municipis de la comarca: Mieres, Olot i Riudaura. Aquest any hem donat suport a tres pressupostos participatius, un procés participatiu i una consulta popular. També, i a causa dels canvis d'equips de govern, hem fet una tasca d'assessorament a quatre municipis de la comarca en temes de participació ciutadana.

En els dos municipis en els quals hem liderat els pressupostos participatius, hem aconseguit més d'un 30 % i un 50% de participació en la fase de votació. I valorem molt positivament la diversitat de persones que hi ha hagut en les sessions de deliberació dels processos que hem liderat directament. En total, 149 persones han participat en els diferents processos participatius.

Hem aconseguit que la majoria de processos participatius que liderem o assessorem siguin deliberatius i, per tant, que hi hagi relació entre persones, consens i diàleg ciutadà per tal d'enriquir la política pública. La implicació ciutadana en els processos i el seu protagonisme col·lectiu és la clau dels

processos que engegarem. Hem donat valor a la construcció conjunta i al debat ciutadà per sobre de les votacions i la individualitat.

En el cas del poble de Mieres, s'ha demostrat que tants processos participatius no són positius i baixen la participació i motivació ciutadanes. Aquest any hi ha hagut quatre processos diferents. Els processos participatius són positius, però cal escollir bé per a què es duen a terme i quants se'n fan.

Ens sorgeix, especialment a Olot, el neguit i els dubtes sobre si els pressupostos participatius són la millor manera d'anar cap a una nova cultura democràtica i participativa.

149
persones

Trobades veïnals

3

municipis

És positiu que els pressupostos participatius hi siguin i que hi continuïn siguent, però cal replantejar-los per tenir més impacte.

En l'àmbit de la participació s'hi inclou també la tasca de les associacions i el voluntariat com les dues formes de participació més destacades. Habitualment acostumen a anar de bracet, ja que moltes entitats socials es nodreixen de la col·laboració desinteressada del voluntariat. És un valor per al municipi, com a reflex de la societat diversa i la seva capacitat de mobilització al voltant de projectes col·lectius. Les associacions són generadores de canvi, detectores de necessitats socials i enriqueixen la qualitat de vida de les ciutats; són una part important de l'engranatge necessari per assolir la cohesió social. Com a Administració pública que reconeixem aquesta vàlua, hem de donar suport a les entitats i no podem fer-ho d'altra manera que no sigui conjuntament amb elles.

Servei Integral de Suport a l'Associacionisme (SISA)

El SISA és un servei nascut conjuntament de l'Administració pública i les entitats olotines amb una clara voluntat de canviar les polítiques tradicionals per incorporar les entitats des del primer moment en la definició d'un servei que els afecta directament. La taula del SISA n'és l'òrgan de governança i és des d'aquí on es prenen totes les decisions que afecten les associacions de la ciutat.

El SISA centra la mirada en les persones i en la dinàmica de grup que es genera (habilitats, competències, capacitats...) en relació amb les dimensions o eixos que conformen l'activitat de l'entitat (posada en marxa, participació, activitats, gestió i finançament, i comunicació) per acompanyar-les i facilitar el seu desenvolupament.

Segons els eixos de treball i en relació amb les demandes concretes de les entitats, hem fet un total de 217 atencions, 50 atencions més que l'any passat.

D'aquestes, 118 atencions han sigut a entitats. Les temàtiques dels assessoraments i acompanyaments pels quals assistien al servei són els següents:

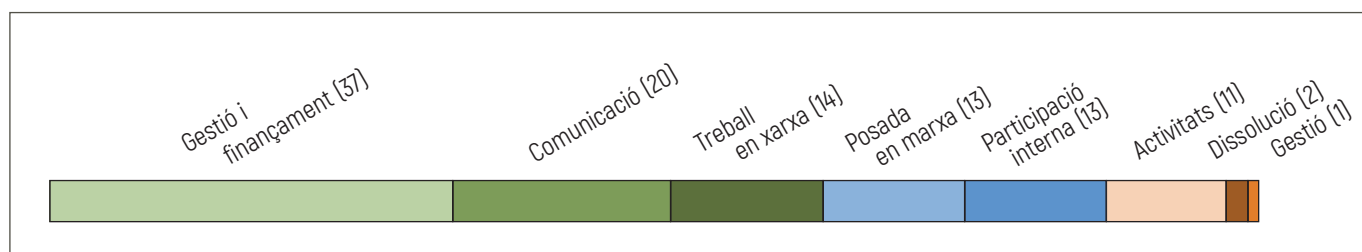

Des del CASG es gestionen dos locals per a entitats en els quals hi ha hagut 42 entitats que feien ús dels espais.

A Olot, i en relació amb el suport econòmic a entitats, s'han destinat 101.500 euros a les 53 entitats que han presentat sol·licitud per al Programa de suport a entitats de caire social, veïnal i de cooperació.

En temes de comunicació, 13 entitats han participat en el programa d'Olot TV per difondre les activitats de les entitats.

Gràfic 3. Tipologia d'atencions realitzades a les entitats (118)

LA GARROTXA TAMBÉ COMPROMESA AMB LES ENTITATS

El Punt de **Voluntariat** és un espai de referència per a qualsevol persona que vulgui fer de voluntari, participar en el teixit associatiu de la comarca o col·laborar de manera puntual en alguna activitat de la ciutat. Aquest any hem atès 99 persones (el doble de l'any anterior, fet que s'explica perquè l'obertura del Punt va ser el mes de setembre).

Punt de Voluntariat **99**
persones

233
col·laboracions
ciutadanes

7
actes de ciutat

D'entre les persones que volen col·laborar però de manera puntual en actes de ciutat, enguany hem adaptat els registres que teníem a la normativa vigent de protecció de dades de la base de dades de persones interessades a rebre informació quan es puguin fer col·laboracions ciutadanes. El 2019 es disposa d'una base de dades de 29 persones. Tot i això, han participat 223 persones en les crides que hem fet.

També cal destacar en aquest àmbit l'impuls del **servei comunitari** per a l'alumnat de secundària obligatòria, una acció que vol promoure que els alumnes experimentin i protagonitzin accions de compromís cívic, aprenguin en l'exercici actiu de la ciutadania i posin en joc els seus coneixements i capacitats al servei de la comunitat. Des del servei i per primera vegada, s'ha dinamitzat una activitat del servei comunitari, el Gran Recapte d'Aliments, amb dues sessions informatives i una participació total de 21 estudiants.

En relació amb els espais de treball, cal destacar la **Taula SISA** des de la qual es prenen decisions que afecten les associacions de la ciutat. La taula es convoca amb una periodicitat de tres mesos, excepte convocatòries excepcionals per treballar més intensament o en profunditat algun aspecte. L'any 2019 s'han fet set reunions de la Taula SISA. El mes de febrer es va renovar parcialment la taula incorporant-hi nous membres escollits en una sessió participativa amb les entitats, en la qual van participar 41 entitats.

Malgrat els relleus de la taula, les convocatòries periòdiques de la taula presenten dificultats per generar el quòrum necessari per prendre decisions.

Des de la Taula, aquest any s'ha treballat en la proposta de generar documentació per facilitar el dia a dia de les entitats, i en aquesta línia es va crear una guia didàctica de com crear i gestionar una entitat de manera global. Atès que existeixen moltes guies i articles diversos en aquesta matèria, s'ha optat per fer un compendi de materials d'utilitat. Aquest materials es presenten de manera atractiva i facilitadora en una guia interactiva en línia que enllaça amb els documents originals.

En relació amb els espais de relació entre entitats d'un mateix àmbit, cal destacar el **Consell Consultiu de la Gent Gran de la Garrotxa**. És l'òrgan de participació i consulta del Consell Comarcal de la Garrotxa i està format per les associacions de gent gran de la comarca amb l'objectiu de coordinar actuacions i iniciatives conjuntes sobre gent gran que es facin a la Garrotxa per millorar el benestar i la qualitat de vida d'aquest col·lectiu. Enguany hi ha hagut un canvi de lideratge tècnic des del CASG, un canvi en el lideratge polític des del Consell Comarcal i un relleu en el representat del Consell. Aquests canvis han obert l'oportunitat de donar una nova perspectiva al Consell, canviant aquelles activitats que no funcionaven i mantenint allò que tenia interès per a les persones que en formen part. Hem fet quatre reunions al

llarg de l'any, el dinar de jubilats organitzat pel Consell ha reunit 131 persones, s'ha creat una pàgina [web nova del Consell Consultiu](#) a través d'un grup de treball i quatre representants de la Garrotxa han participat en el 8è Congrés Nacional de Gent Gran de Catalunya.

32

Per últim, la **Xarxa de Barris** són trobades de totes les associacions veïnals de la ciutat i l'Ajuntament. Aquest 2019 s'han fet dues reunions amb una mitjana de 25 persones assistents. Tres són les associacions que han fet el relleu de les juntes s: Pla de Dalt, Moltolivet, Sant Roc, seguint la línia del 2018 que en van ser dues (Pla de Dalt, Bonavista), una molt bona dada, ja que aquesta és la principal preocupació d'aquestes entitats.

Cal destacar que enguany s'ha fet un canvi en la dinàmica d'aquestes trobades. A demanda de les associacions, no es faran totes a l'Ajuntament, sinó que s'han començat a fer als diversos casals de barris, cosa que facilita un espai d'interacció per fer debat sobre temes que proposin.

Si es va als barris és per donar protagonisme al barri que ens acull, qui ha d'explicar què fa i quins problemes té i com resol la seva acció. Qüestió que pot engrescar i donar idees als de les altres associacions.

A banda de la participació i la implicació de les persones en allò comú, en allò públic, també són necessaris espais que destinin esforços a aconseguir que tothom pugui participar de manera similar i que, per tant, es donin les condicions perquè les persones gaudeixin d'igualtat d'oportunitats i es puguin sentir part de la comunitat i la societat a la qual pertanyen. Un factor clau és l'educació (nivells educatius més alts poden i han de servir per prevenir l'exclusió social i, per tant, millorar la cohesió de la societat). Tenir xarxes familiars i socials o no tenir-ne també pot suposar una diferència important a l'hora de fer front a determinades situacions.

Ja fa molts anys que a la ciutat d'Olot existeixen dos serveis socioeducatius de lleure, l'esplai diari Garbuix i l'Espai Larai, dos espais des dels quals es contribueix a la inclusió i la cohesió social. Mitjançant el lleure s'estableixen relacions personals i col·lectives, es reforça la identitat compartida, s'aprenen i es comparteixen valors.

Espais socioeducatius de lleure: Garbuix i Larai

Durant aquest curs s'ha continuat amb el treball per desenvolupar el model de serveis socioeducatius de la ciutat d'Olot que vam imaginar. Els espais socioeducatius de lleure són serveis preventius i educatius on l'infant és el centre de les seves actuacions. Hem posat el focus a continuar amb el joc educatiu i el projecte de foment de l'activitat extraescolar, a través del Trampolí.

Aquests serveis s'adrecen a tots aquells infants i adolescents en edats compreses entre 6 i 16 anys de la comarca de la Garrotxa que viuen en contextos de vulnerabilitat i que necessiten un suport i acompanyament en el seu procés de desenvolupament personal, en la relació amb els altres i amb el seu entorn social, així com en el procés d'aprenentatge acadèmic.

En aquests espais es treballa per la inclusió i la cohesió social a partir del lleure, establint relacions entre els participants, treballant valors com el respecte, el reconeixement, la col·laboració o la lluita contra els estereotips, entre molts d'altres. Es treballa des de l'acompanyament, creant vincle i confiança, amb una finalitat educativa i pedagògica.

Es fan activitats lúdiques diàries, es dona suport amb els deures escolars, es promou la participació en activitats extraescolars i en activitats de ciutat per tal de garantir la igualtat d'oportunitats.

Durant el curs 2018-2019 s'han reduït les ràtios per tal de poder adaptar el servei a les necessitats dels infants i donar-los una atenció més individualitzada. S'han atès 176 infants i adolescents a l'espai socioeducatiu diari, els mateixos que hem atès aquest primer semestre del curs 2019/2020, i més de 42 infants que participen a l'espai de suport i acompanyament a les tasques escolars.

El Larai em fa feliç, és com una família.

Garbuix i Larai

176
participants

42

infants a l'aula
de deures

2

serveis

Cal destacar el Projecte Trampolí per potenciar la participació dels infants i adolescents en activitats extraescolars. Aquest projecte vol fer de palanca per garantir la igualtat d'oportunitats d'aquests infants en l'accés a les activitats extraescolars de la ciutat. Té una temporalitat curta, ja que l'objectiu és inserir-los en les activitats extraescolars que ja existeixen, sense necessitat de fer de pont més enllà del primer any de projecte. El curs 2018/2019 hi han participat 111 infants i durant aquest primer semestre del curs 2019/2020 hi estan participant 88 infants. Per primera vegada, 5 participants s'han inscrit en les activitats extraescolars que han provat a través del projecte, fet que en permet veure els primers resultats.

34
↺

Projecte Trampolí

88
infants

3

propostes:
art, música i esport

5

inscripcions

Al llarg d'aquest apartat hem fet un recorregut pels diferents projectes, serveis i programes que formen el Servei d'Atenció a la comunitat. Hem pogut veure com les accions que porten a terme s'orienten a la implementació del Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019.

Un Pla que en realitat no finalitza, sinó que tanca una etapa per obrir-ne una de nova. Perquè la tasca de construir aquesta ciutat més amable, justa i cohesionada que vam somiar fa 7 anys continua de manera imparable des de molts sectors, àmbits i persones diverses de la ciutat.

Els reptes i objectius assolits són mèrit de tots i totes: de la ciutadania, del teixit associatiu, del teixit empresarial, de les administracions públiques... només entre totes podem fer-ho possible i només juntes hem pogut resseguir aquest camí que ens ha de portar cap a un Olot que valori i s'enriqueixi amb la diversitat de totes i cadascuna de nosaltres.

Un camí que segueix i en el que anirem sumant més persones a mesura que avancem. Perquè ens cal continuar construint ponts i eliminant murs tal i com proposava la frase d'Isaac Newton que inicia el Pla.

Obra de Jofre Oliveras a la façana del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa i que simbolitza el vol d'ocells migratoris. Un clam a la diversitat, element fonamental del Pla.

6

ASPECTES CLAU DEL 2019

- L'augment de persones ateses des del Servei de primera acollida i en l'acompanyament als tràmits d'estrangeria i en les traduccions.
- La definició del programa d'acompanyament al Reagrupament Familiar, Vaivé i les primeres sessions informatives a les persones sol·licitants de reagrupació familiar.
- La consolidació del Servei d'Atenció Integral a la diversitat afectiva, sexual i de gènere.
- La recerca sobre les realitats LGTB a la comarca, amb la creació d'un grup motor i desenes d'entrevistes a diferents professionals i veïns i veïnes de la comarca.
- L'inici d'un treball per repensar i enfocar les polítiques públiques de gènere a la comarca.
- L'inici del treball a Pequín i l'acord de gestionar de forma col·laborativa amb l'AV el local del barri.
- El desenvolupament del projecte Comunitats amb vida que permet treballar preventivament als blocs de pisos i enfocar-nos als aspectes relacionals.
- La creació d'una guia didàctica de com crear i gestionar una entitat de manera global per facilitar el dia a dia de les entitats.
- L'augment del nombre de persones que s'acosten al Punt de Voluntariat per dedicar unes hores de la seva vida al teixit associatiu.
- La consolidació del Trampolí, per facilitar la participació a les activitats extraescolars dels infants de Llarai i Garbui amb la finalitat de treballar per la igualtat d'oportunitats.

7

GRANS REPTES DEL 2020

- Avaluar els resultats aconseguits pel Pla per a la inclusió i la cohesió social 2013-2019.
- Plantejar l'enfocament d'un nou Pla de ciutat per a la inclusió i la cohesió social.
- Implementar les propostes sorgides de la recerca sobre les realitats de les persones LGTB a la comarca.
- Plantejar polítiques de gènere als diferents municipis de comarca.
- Desplegar l'itinerari Cossos i ments, la dignitat de la diferència, per sensibilitzar sobre la diversitat funcional.
- Fer una diagnosi i propostes de treball comunitari al barri de Pequí d'Olot.
- Trobar estratègies per abordar els casos en els quals l'estructura de l'edifici i la condició d'infrahabitatge de les vivendes són clau per a la bona gestió i el desenvolupament de les comunitats de veïns.
- Repensar el model de pressupostos participatius de la ciutat d'Olot.
- Definir, conjuntament amb les entitats, el nou model de fira o diada d'entitats de la ciutat d'Olot.
- Fer un pas més en el desenvolupament del model de treball als serveis socioeducatius de lleure de la ciutat incorporant un nou tema de treball dels prioritzats, en el dia a dia dels serveis.

